

У просторі любові

В одній із львівських кав'ярень розташувалася маленька книгарня. Поки мені готували каву, я глянула на полицю й зацікавилася не відомим для мене прізвищем Єва Гата. Книжок було кілька. Побачивши, що я гортаю сторінку за сторінкою, кельнерка, подаючи гарячу каву, одночасно «підігрівала» і мій інтерес до письменниці.

– Єва Гата – наша львів'янка, а це її живопис, – показала на стіну в інтер'єрі кав'ярні, завішану картинами-квітниками.

– А ще вона викладає математику в університеті, але там має інше прізвище, бо пише підручники для студентів... Кельнерка пішла за барну стійку. А Єва Гата склала мені компанію. Афоризми наче вистрибували з її книжок. Динамічні діалоги збуджували свідомість – тексти вібрували радістю життя персонажів. Виникло бажання познайомитися з письменницею, напевно, такою ж яскравою, як квіти на її картинах. До того ж прізвище Єва ГАТА інтригувало й налаштовувало на галицький ейдос, наповнений генами європейських націй – українців, поляків, німців, італійців, австрійців, греків.

– А ще вона викладає математику в університеті, але там має інше прізвище, бо пише підручники для студентів... Кельнерка пішла за барну стійку. А Єва Гата склала мені компанію. Афоризми наче вистрибували з її книжок. Динамічні діалоги збуджували свідомість – тексти вібрували радістю життя персонажів. Виникло бажання познайомитися з письменницею, напевно, такою ж яскравою, як квіти на її картинах. До того ж прізвище Єва ГАТА інтригувало й налаштовувало на галицький ейдос, наповнений генами європейських націй – українців, поляків, німців, італійців, австрійців, греків.

62

Зустріч із письменницею відбулася у Львові на книжковому форумі.

– Мене звали Єва Гата, – всміхаючись, представилася яскрава миловидна блондинка і подала візитку з зображенням рудого kota.

– Звідки таке псевдо?

– Єва – перша жінка роду людського. Єва в перекладі з єврейської – життя. Гата з грецької – кішка, котра ходить сама по собі.

– Тут, на книжковому форумі, ви – письменниця, в університеті – викладачка математики. Скільки вас є в одній людині?

– Я часом сама замислююсь над цим, напевно, до десяти – у родині я дружина, мама двох синів і чотирьох онуків, у соціумі – математик, письменниця, художниця, інформатор... Решту іпостасей залишу в таємниці. Математик я за покликанням і тому дістаю задоволення від своєї роботи. Коли писала підручники з математики, завжди любила додати щось від себе. Я довго жила зі стереотипом, що моя межа – писати підручники. Але після того, як повернулася з Греції, де читала лекції з математики в Салоніках й Афінах, у мене наче пелена з очей спала. Відчула потребу експериментувати, як відомі закони Всесвіту діють у моєму житті. Наприклад, як працюють закон причини і наслідку чи закон аналогії, або ж відомі всім постулати 10 заповідей, і спостерігала явище та аналізувала події, ситуації в своєму житті. Відтак, на практиці усвідомила, що можу змінити своє життя. Греки мають, скажімо, філософію,

яка міститься у вислові – **роблю, що хочу**. Його значення сягає глибини свободи серця, а не его. Роблю, що хочу, тобто дію не стереотипно, не так, як прийнято, не так, як нав'язує чи змушує хтось, а роблю від свого серця, від душі. Так з'явилася моя перша книжка «Очищення, або роблю, що хочу». Вона вже чотири рази перевидавалася, перекладена німецькою й російською мовами. Потім були наступні дев'ять книжок.

– Персонажів ваших романів, оповідань супроводжує містика, щоправда, вона без жахів і вампірів. Це данина моді?

– Ні. Містика присутня у нашому реальному житті й часто має наукове пояснення. Як математик я розумію, що у житті є причина і наслідок. Якщо з вами трапляється, на ваш погляд, якесь диво, то це є результатом вашого надзвичайного бажання або глибокої молитви. Зрештою, містика як належне до сфери ірраціонального є одним із станів духовного пошуку.

– Що нового ви сказали у своїх книжках?

– Мене завжди інтригував постулат Сократа: «Я знаю, що я нічого не знаю». Тільки тепер я дослідила, що хотів сказати Сократ. Бо я чіплялася до нашої університетської професури – знавців латинської й грецької мов – з проханням досліжного перекладу і таки одержала результат: «Я знаю, що я ніщо не знаю». Адже слова «ніщо» і «нічого» – різні. У сократівському вислові «ніщо» має смислове навантаження того «ніщо», з

якого Бог створив Всесвіт. І нам, людям, це «ніщо» невідоме.

У своїх книгах нічого нового я не сказала. Бо нічого нового немає, усе давно є. А ось те, наскільки через себе я побачила буденне і передала його – саме воно й притягує читача. Мої персонажі багато подорожують – Прага, Берлін, Краків, Париж, а також Америка, інші місця. Мандрівка є способом пізнання країни – як своєї, так і чужої, але найперше самого себе. Як навчитися бути собою, щоб реалізувати всі свої таланти – цього шукають мої герої. Усі історії у моїх книжках закінчуються щасливо, й у читачів після їхнього прочитання з'являється відчуття радості: «О, тепер я знаю, що мені робити». Бо я ставлю мету, коли беруся описувати, аналізувати якусь проблему. Я зобов'язана показати вихід, вирішення чи найкращий вектор.

– Яких помилок, на вашу думку, найчастіше припускаються люди?

– Коли ми порівнюємо себе з іншими. Можна почути: «От тобі добре! А мені так погано...» – далі йде аргументація. Це є найпоширенішою помилкою. Бо кожному треба його, а не чуже. І кожен має свій вибір, свою дорогу, свою родову лінію, яку яскраво представляє. Але чи це усвідомлює, чи аналізує своє життя, чи переписує своїми вчинками негатив родоводу, або творить довкола себе простір любові й простоти? А творити довкола простір любові – означає робити для когось щось добре.

З книжок Єви Гати:

Кожен повинен відшукати свою, і тільки свою, стежку, і тоді життя буде прожите не даремно.

***

Не можна ніколи відпочивати, коли ти шукаєш скарб.

***

...усе, що робиться з натхненням, приносить добрі плоди.

***

Попереду чекає успіх, якщо поєднаєте Дію з правильним напрямом думок.

***

– Ніколи не знищуйте квітів надії – і тоді зберете плоди віри, – промовила королева...

– Так, кохана, нас врятувала думка про щасливий день, який настане завтра.

***

– Ти знаєш, що таке зло? – запитав голосок.

– Те, що протилежне до добра, – згадав слова Ядвіги.

– Молодець! Майже вгадав, тому дам підказку: морок там, де немає світла.

У житті ми часто неуважні. У нас виникають проблеми, ми намагаємось їх розв'язати і не відстежуємо події, ситуації, контекст, так би мовити. А тим часом докільня надсилає нам підказки – навіть через буденний похід у супермаркет чи на базар. Поставили питання, сфокусували увагу на ньому, сконцентрувалися – й усе довкола виблискувати-

ме підказками, тільки пильнуйте, не пропустіть! Життя справді прекрасне!

– Проте сьогодні у нас його прагнуть відібрати...

– І нинішні події в Україні залежать від нас, від того, скільки ми випромінюватимемо світла і надії на перемогу. Жодного відчаю, страху не треба допускати в своє серце. Кожний має розгадати загадку про свою місію, роботу в світі. І наші волонтери це вже роблять – будують довкола себе простір любові.

Київ – наймогутніше місто у Всесвіті, а зло намагається його знесилити. Чому першими були нападки на українську мову? Бо це – могутній інструмент проти зла. Мова – наша зброя. Мова кожного народу має свої вібрації. Наша українська – особлива. І це не перебільшення. Це мова тих хліборобів, котрі ніколи не були завойовниками, не досягали на землі інших. Тому в нашій державі має домінувати саме укра-

їнська мова, слід свідомо вивчати рідну мову, не вживати суржику, бо він агресивний. Мені боляче, коли сучасні письменники намагаються вживати нецензурну лексику. Чи замислюємося ми, чому в українській мові бракує слів для перекладу ненормативної лексики? Бо вона не притаманна їй. Письменник має любити читача як свою дитину. А нецензурна лексика псує енергетику людини.

– Які рецепти від Єви Гати стосовно сенсу життя?

– Сенс життя в тому, аби перетворювати, трансформувати: неприємності в приємності, несмачне в смачне, погане ставлення у добре. І намагатися в усьому бачити щось хороше. Бачити не лише темні сторони, а й півтони, тому що це дрібниці, які насправді творять наше життя. Є один закон: возлюби ближнього свого як самого себе. Коли людина стежитиме за цим – тоді буде все гармонійно. Більше нічого не потрібно.

63

Дати

8

січня
1935

Український витязь

Коли вісімдесят років тому народився майбутній поет **Василь Симоненко**, його рідне село Біївці Лубенського району на Полтавщині було маленьким і зубожілим за колгоспного безхліб'я та фашистської окупації. 1942 року пішов до першого класу. Потім було навчання в школах сусідніх – більших – сіл. Жага знань і шкільна золота медаль привели до омріяного Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка на факультет журналістики.

Вірші студентських років спершу нікому не показував, та згодом багато рядків обдарованого початківця ставали крилатими серед однокурсників, передавалися з вуст у вуста. Значного розголосу набула перша збірка поезії «Тиша і грім» (1962). На той час її автор завершив університетське навчання й уже працював у газеті «Молодь Черкащини».

В Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України зберігаються численні журналістські блокноти Василя Симоненка. Серед поточних записів, зроблених під час газетярських відряджень, краплено й

начерки майбутніх віршів. Інтелектуальним і духовним центром тяжіння для Василя Симоненка став столичний Клуб творчої молоді, в якому об'єдналися багато яскравих особистостей, зокрема Євген Сверстюк, Алла Горська, Василь Стус, Микола Вінграновський, Михайло Брайчевський, Ліна Костенко та Іван Драч. За участю Василя Симоненка були знайдені таємні поховання жертв сталінського терору на Лук'янівському й Васильківському кладовищах та у хащах Биківнянського лісу. Недремне око тогочасного режиму вже не раз і не двічі вирізняло постать поета на молодіжних зібраннях. Найпромовистішим застереженням стало безпричинне затримання та жорстоке побиття у вокзальній кімнаті міліції.

Василь Симоненко не зрікся своїх українських, глибоко народних поглядів, не відійшов у творчості від шевченківських мотивів. Зашморг самотності затягувався дедалі сильніше: жоден журнал не друкував нових віршів, друзі приносили. Третього вересня 1963-го лірик занотував у щоденнику: «Кожен лакей робить, що йому заманеться». Як і багато справжніх поетів, Василь Симоненко передбачив у віршах своє раннє прощання з життям. Помер у лікарні (за офіційною версією, від раку) 14 грудня 1963 року, похований у Черкасах. Замовчування його творчості тривало ще довгих п'ятнадцять літ.

М. С.